

MILOŠ BAKAJSA Z VRANOVA ABSOLVOVAL PŮT DO SANTIAGA DE COMPOSTELA POČAS 115 DNÍ PREŠIEL PEŠI 3620 KILOMETROV

Vraví sa, že všetky cesty vedú do Ríma. Rimania už pred vyše dvetisíc rokmi začali budovať komunikácie, aby metropolu spojili so všetkými provinciami. Okolo ciest zriaďovali poštové stanice a budovali mílniky (*lapides*), na ktorých vyznačovali vzdialenosť a odbočky pre orientáciu poslov, dopravcov a vojakov. V súčasnosti sa kresťania vydávajú na púť do Večného mesta preto, aby si vyprosili požehnanie od Svätého otca. Najmä v období Vianoc veľa pútnikov smeruje aj do Svätej zeme, do miest, ktoré sú spojené s narodením a životom Ježiša Krista. Návštevu Betlehema na území Palestínskej samosprávy však odrádzajú dlhotrvajúce nepokoje v tejto krajine, a tak si kresťania našli nové pútnické miesta. Popri Lurdoch pod Pyrenejami, portugalskej Fatime, poľskej Čenstochovej či talianskom Lorete je pre obyvateľov západnej Európy najznámejším pútnickým mestom španielske Santiago de Compostela, kde je v miestnej katedrále hrob svätého Jakuba staršieho. Hlavná pútnická trasa Camino Francés vedie z francúzskeho mesta Saint Jean Pied de Port. Túto púť absolvoval Karol Veľký, František z Assisi, viacerí králi a biskupi. V roku 1982 ju absolvoval aj pápež Ján Pavol II. Z tejto hlavnej vetvy sa odvíjajú ďalšie trasy do vzdialenejších krajín. Nielen v Španielsku, ale aj vo Francúzsku ju pozná takmer každý. Pred dvoma rokmi vysvätil košický biskup slovenskú cestu pre pútnikov do Santiaga, ktorá začína v Levoči. Vedie prevažne po vyznačených turistických chodníkoch.

Dvadsaťštyriročný Miloš Bakajsa z Vranova sa rozhodol nájsť a absolvovať trasu z Vranova do Santiaga. Motiváciu našiel nielen počas štúdia histórie a filozofie náboženstiev na Prešovskej univerzite, ale aj ako brigádnik na stavbe v Nemecku. Neďaleko objektu, na ktorom počas letných prázdnin pomáhal, totiž viedol pútnický chodník do Španielska, a na ňom videl veľa pútnikov. A vtedy sa rozhodol. Napriek varovaniu najbližších si v pondelok 28. apríla tohto roku zbalil oblečenie a obuv a jedlo asi na tri dni a s 20 kg batohom a so starou vojenskou čutorou sa vydal po turistických značkách z Vranova cez Slanské vrchy do Pre-

Miloš Bakajsa pred dvoma rokmi absolvoval púť po severnej Indii. Po Santiagu by rád spoznal aj Transsibírsku magistrálu.

šova. Tam sa stretol s kamarátom Karolom Juščákom, s ktorým absolvoval podstatnú časť pešej túry. Orientáciu našli pomocou turistických máp na internete. Pokračovali cez Krompachy, Slovenský raj, Nízke Tatry, Ponitrie až do Bratislavy. Denne prešli okolo 40 kilometrov, a tak s bolesťami v kĺboch a opuchnutými nohami si v hlavnom meste po 15 dňoch pochodu dali trojdňovú rehabilitačnú prestávku. Posilnení aj o prvé poznatky sa vydali do cudziny, smerom na Viedeň. Keďže finančný rozpočet mali sotva po 5 eur na deň, s peniazmi museli kalkulovať. Na Slovensku si s tým nerobili veľkú starosť, lebo dobrí ľudia ochotní pomôcť sa vždy našli. Napríklad v Hnilci ich Štefan Kolesár pozval domov, dal im najesť a dokonca u neho aj prespali. Nájdou sa dobrí ľudia aj v cudzine? Našli sa. A bolo ich dosť. V Rakúsku sa Milošovi v nedeľu napoludnie po dvadsaťkilometrovej túre zacnelo za domácou polievku. Neveril vlastnými očami a ušiam, keď oproti nim vyšla žena a pozvala ich domov na obed. Aj s domácou polievkou. Z reči vyplynulo, že tu pútnikom pomáhajú, sú už na nich zvyknutí. Aj naši pútnici sa stretli s viacerými odvážlivcami. S niektorými sa o pár týždňov stretli priamo pred katedrálou v Santiagu.

Za mestečkom Volfsthal našli oficiálne značky cesty sv. Jakuba v podobe zlatej mušle. Zvyčajne sa na dennú túru vydali ráno okolo 7. hodiny a napoludnie museli dve-tri hodiny odpočívať. Záležalo na počasí. Potom pochod trval do večera, kedy si zároveň museli vyhladiť nocľah. Stávalo sa, keď zmorení únavou hľadali strechu nad hlavou, že sa niekto objavil a pozval ich na noc. Najčas-

tejšie však spali v sennikoch, opustených budovách, ale aj pod širákom len pod celtou o rozmeroch 3x4 metre. Za Viedňou zamierili na Salzburg a potom na Innsbruck. Dni, týždne, mesiace chôdze. Miloš často myslel na svojich blízkych doma. Vedel, že sa oň obávajú, a tak im občas mobilom zavolať, že je v poriadku. Takáto púť však nie je len o fyzickom výkone, o zdolaní namáhavej cesty. Je to aj o rozjímaní nad samým sebou, nad životom, nad vzťahmi, okolnosťami, ktoré nás ovplyvňujú... Preto sa v Rakúsku s Karolom dohodli, že ďalšiu trasu absolvujú osamote, každý zvlášť. Niekedy sa vravelo, že mladí muži dozrievajú na vojne, počas dvoch rokov povinnej vojenskej služby. Miloš dozrel počas 17 dní samostatného pochodu v švajčiarskych Alpách.

Počas 115-dňového pochodu schudol 18 kilogramov.

Mal čas na to, aby si spätne premietol každý dôležitý okamih vo svojom živote. Čo robil správne a čo mohol vykonať lepšie. Bolesť opuchnutých nôh a kĺbov už ani nevnímal. Vždy však musel nájsť silu pokračovať. Bolesť ako súčasť bytia človeka. O tom je celý náš život. Nevzdávať sa. Keď nad horami zavial studený vietor a spustil sa dážď, po niekoľkých hodinách pochodu zatúžil vidieť modrú oblohu. Obďaleč videl dedinku, zašiel do potravín a kúpil si kinder vajce. Ako darček. Bolo 10. júla a Miloš mal práve 24. narodeniny. Po ceste uvidel stodolu, zamieril k nej na chvíľu si oddýchnuť. Lahol si na slamu, otvoril kinder vajčičko a vo vnútri našiel papierik s farebne vytlačeným lietajúcim tanierom a krásnou modrou oblohou s nádhernými mráčikmi. Pomyšlel si: Aj takto sa dajú plniť ľudské sny. Niekedy sa musíme uspokojiť s obrázkom, ale v pevnej viere, že sniečko nám one-

dlho zasvieti na cestu... Darom pre človeka je aj poznanie hodnôt života. Aby sme v ňom neštápli len bezcieľne, osamotení. A pre Miloša bola samota na tejto púti aj prostriedkom na spoznanie seba samého. Po takmer štyroch mesiacoch veľkej skúšky, ťažšej než bola akákoľvek previerka vedomostí na univerzite, sa Miloš opäť stretol s kamarátom Karolom a s ďalšími pútnikmi. Nesmierne unavení, no šťastní dňa 22. augusta dorazili až do Santiaga ležiaceho v severozápadnej časti Španielska, blízko Atlantického oceánu. Rozlohou a počtom obyvateľov je porovnateľné s Košicami. Založené bolo na prelome 4. a 5. storočia. V 9. storočí tu boli objavené pozostatky jedného z 12 apoštolov, svätého Jakuba staršieho (*po španielsky sa menuje Santiago*). Uložené sú v miestnej katedrále. Jakub bol vyslaný na misiu na Pyrenejský polostrov. Po návrate do Jeruzalema bol popravený. Jeho pozostatky boli prevezené naspäť do miesta jeho misijného pôsobenia. Od vrcholného stredoveku dodnes je Santiago de Compostela jedným z troch najvýznamnejších katolíckych pútnických miest (*po Ríme a Jeruzaleme*).

Cestu svätého Jakuba tvorí sieť 12 pútnických ciest. Odvíja sa od udalosti, keď apoštol Jakub išiel po smrti Ježiša Krista hlásať kresťanstvo na Pyrenejský polostrov. Trasy sú označené turistickými značkami v tvare mušle a žltých šípok. V roku 1993 bola cesta zapísaná do zoznamu svetového dedičstva Unesco. K európskej trase sa v roku 2013 pripojili aj Košice ako Európske hlavné mesto kultúry. Dnes už vieme, že je a navždy bude spojená aj s Vranovom. Vďaka Milošovi Bakajsovi. (da)

Cieľ Milošovej púte. Naspäť cestoval autobusom, kamiónom aj mikrobused 4 dni.